

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 12. kesäkuuta 2017
(OR. en)

9293/17

ECOFIN 399
UEM 148
SOC 379
EMPL 293
COMPET 396
ENV 495
EDUC 223
RECH 179
ENER 218
JAI 477

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Kom:n asiak. nro:	ST 9237/17 ECOFIN 370 UEM 119 SOC 348 EMPL 263 COMPET 365 ENV 465 EDUC 193 RECH 149 ENER 189 JAI 440 - COM(2017) 525 final
Asia:	Suositus NEUVOSTON SUOSITUKSEKSI Suomen vuoden 2017 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Suomen vuoden 2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakohdassa mainittu, komission ehdotukseen COM(2017) 525 final perustuva, neuvoston eri komiteoiden tarkistama ja hyväksymä ehdotus neuvoston suositukseksi.

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

Suomen vuoden 2017 kansallisesta uudistusohjelmasta

**sekä samassa yhteydessä annettu Suomen vuoden 2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston
lausunto**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97¹ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011² ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

² EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25.

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Komissio hyväksyi 16 päivänä marraskuuta 2016 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2017 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Eurooppa-neuvosto vahvisti vuotuisen kasvuselvityksen ensisijaiset tavoitteet 9 ja 10 päivänä maaliskuuta 2017. Komissio hyväksyi 16 päivänä marraskuuta 2016 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoituskansallismekanismia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Suomi kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu. Samana päivänä komissio hyväksyi myös suosituksen neuvoston suositukseksi euroalueen talouspolitiikasta. Eurooppa-neuvosto vahvisti suosituksen 9 ja 10 päivänä maaliskuuta 2017. Neuvosto hyväksyi 21 päivänä maaliskuuta 2017 suosituksen euroalueen talouspolitiikasta, jäljempänä 'euroalueen suositus'³.
- (2) Koska Suomi kuuluu jäsenvaltioihin, joiden rahayksikkö on euro, ja koska taloudet ovat talous- ja rahaliitossa vahvasti yhteydessä toisiinsa, Suomen olisi varmistettava, että jäljempänä esitettävistä suosituksista 1 ja 2 ilmenevä euroalueen suositus pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti.
- (3) Suomea koskeva vuoden 2017 maaraportti julkaistiin 22 päivänä helmikuuta 2017. Siinä arvioitiin Suomen edistymistä neuvoston 12 päivänä heinäkuuta 2016 hyväksymien maakohtaisten suositusten noudattamisessa, aiempina vuosina annettujen maakohtaisten suositusten noudattamisessa ja sen kansallisten Eurooppa 2020 -tavoitteiden saavuttamisessa. Lisäksi siihen sisältyi asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla laadittu perusteellinen tarkastelu, jonka tulokset julkaistiin samaten 22 päivänä helmikuuta 2017. Komissio päätteli analyysinsä perusteella, että Suomen makrotaloudessa ei ole epätasapainoja.

³ EUVL C 92, 24.3.2017, s. 1.

- (4) Suomi toimitti vuoden 2017 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuoden 2017 vakausohjelmansa 28 päivänä huhtikuuta 2017. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (5) Kauden 2014–2020 Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) ohjelmasuunnittelussa on otettu huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset. Kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013⁴ 23 artiklassa säädetään, komissio voi pyytää jäsenvaltiota tarkastelemaan uudelleen kumppanuussopimustaan ja asiaankuuluvia ohjelmiaan ja esittämään niihin muutoksia, kun tämä on tarpeen asiaankuuluvien neuvoston suositusten täytäntöönpanon tukemiseksi. Komissio on antanut tarkempaa tietoa kyseisen säännöksen hyödyntämisestä ohjeissa sellaisten toimenpiteiden soveltamiselle, joilla ERI-rahastojen vaikuttavuus kytketään talouden tehokkaaseen ohjaukseen ja hallintaan.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (6) Suomeen sovelletaan vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota ja velkasääntöä. Hallitus suunnittelee vuoden 2017 vakausohjelmansa perusteella rahoitusaseman heikentämistä vuoden 2016 $-1,9$ prosentista $-2,3$ prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2017 ja sen jälkeen rahoitusaseman vakaata parantamista niin, että se olisi $-0,2$ prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2020. Julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteena oleva $0,5$ prosentin rakenteellinen alijäämä suhteessa BKT:hen arvioidaan saavutettavan vuodesta 2019 alkaen. Uudelleenlasketun⁵ rakenteellisen rahoitusaseman perusteella julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoite saavutetaan kuitenkin vasta vuonna 2020. Vuoden 2017 vakausohjelman mukaan julkisen talouden velan odotetaan olevan suurimmillaan $64,7$ prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2017 ja supistuvan $62,7$ prosenttiin vuonna 2020. Näiden julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario vaikuttaa suotuisalta etenkin vuosien 2018 ja 2019 osalta. Skenaario perustuu oletukseen, että työllisyys kasvaa lähes 2 prosenttia sekä vuonna 2018 että vuonna 2019. Tämä on huomattavasti enemmän kuin keskimääräinen vuosittainen kasvu viimeisten kymmenen vuoden aikana ($+0,2\%$).
- (7) Komissio antoi 22 päivänä toukokuuta 2017 SEUT 126 artiklan 3 kohdan nojalla kertomuksen, sillä Suomen julkisen talouden velka ylitti suhteessa BKT:hen määritellyn 60 prosentin viitearvon. Kertomuksessa todettiin kaikkien merkityksellisten tekijöiden arvioinnin perusteella, että velkakriteeriä on noudatettu.

⁵ Suhdannekorjattu rahoitusasema ilman kertaluonteisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä, komission yksiköiden uudelleen laskemana yhteisesti sovittuja menetelmiä käyttäen.

- (8) Vuoden 2017 vakausohjelman perusteella poikkeuksellisen pakolaisvirran vaikutus julkiseen talouteen on merkittävä, ja siinä annetaan riittävä näyttö näiden julkisen talouden lisäkustannusten laajuudesta ja luonteesta. Vuoden 2017 vakausohjelman mukaan kustannukset olivat 0,34 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2016. Komission mukaan hyväksyttävät lisämenot olivat vuonna 2016 yhteensä 0,17 prosenttia suhteessa BKT:hen. Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 1 kohdan ja 6 artiklan 3 kohdan säännöksissä otetaan huomioon tällaiset lisämenot, sillä pakolaisvirta on epätavallinen tapahtuma, jonka vaikutus Suomen julkiseen talouteen on merkittävä, eikä kestävyys vaarannu, jos tilapäinen poikkeaminen julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteeseen tähtäävältä sopeuttamisuralta sallitaan. Vaadittua sopeutusta kohti julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitetta on siksi pienennetty vuoden 2016 osalta näiden kustannusten huomioon ottamiseksi. Vuoden 2017 vakausohjelman mukaan poikkeukselliseen pakolaisvirtaan liittyvien kustannusten odotetaan vuonna 2017 vähenevän 0,15 prosenttia suhteessa BKT:hen. Komissio tekee keväällä 2018 Suomen viranomaisten toimittamien havaittujen tietojen perusteella lopullisen vuotta 2017 koskevan arvioinnin ja vahvistaa hyväksyttävät määrät.
- (9) Suomi pyysi vuoden 2017 alustavassa talousarviosuunnitelmassaan saada hyödyntää ennaltaehkäisevään osioon sisältyvää joustoa Ecofin-neuvoston helmikuussa 2016 vahvistaman ”Vakaus- ja kasvusopimukseen sisältyvää joustoa koskevan yhteisesti sovitun kannan” mukaisesti. Perusteluna olivat suunnitellut mittavat rakenneuudistukset, joilla on positiivinen vaikutus julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyYTEEN (joustopyyntö 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen), ja kansalliset menot, jotka koskevat ERI-rahastojen puitteissa toteutettavia unionin yhteisrahoittamia hankkeita (joustopyyntö 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen).

- (10) Rakennemuutoksiin perustuvassa joustopyynnössä viitataan työmarkkinoiden uudistuksiin, erityisesti kilpailukyky sopimukseen ja eläkeuudistukseen. Kilpailukyky sopimuksella palkat jäädytetään yli 90 prosentilla työntekijöistä 12 kuukaudeksi ja vuosityöaikaa pidennetään pysyvästi 24 tunnilla ansiotason muuttumatta. Lisäksi työntekijöiden on maksettava jatkossa pysyvästi suurempi osuus sosiaalivakuutusmaksuista. Kompensoidakseen palkkojen jäädyttämisen ja työntekijöiden maksuvelvoitteiden lisääntymisen hallitus on alentanut ansiotuloveroa pysyvästi vuodesta 2017 alkaen. Eläkeuudistuksella alin lakisääteinen eläkeikä nostetaan vuoteen 2027 mennessä 63 vuodesta 65 vuoteen, ja sen jälkeen eläkeikä kytetään elinajanodotteeseen. Molemmat uudistukset tulivat voimaan vuonna 2017.

Kilpailukyky sopimuksen ansiosta parantunut kustannuskilpailukyky voi parantaa työllisyyttä ja kasvattaa reaalista BKT:tä noin 1,5–2 prosenttia, kuten vuoden 2017 alustavassa talousarviosuunnitelmassa esitetään. Toimenpiteen luonteen vuoksi työllisyys- ja BKT-arvioihin liittyy epävarmuutta, mutta arviot vaikuttavat pitkälti uskottavilta. Näin ollen näillä uudistuksilla on myönteinen vaikutus julkisen talouden kestävyYTEEN. Lisäksi komission kevään 2017 talousennusteen perusteella tehdyn vuoden 2017 tuotantokuilu arviota koskevan yksityiskohtaisen analyysin mukaan Suomi täyttää vähimmäisvertailuarvon vuonna 2017. Lisä vakuutena sille, että perussopimuksessa suhteessa BKT:hen määriteltyä 3 prosentin alijäämäviitearvoa noudatetaan, hallitus on julkisesti sitoutunut toteuttamaan vuonna 2017 tarvittaessa lisätoimenpiteitä, joilla varmistetaan finanssipoliittisten sääntöjen, kuten 3 prosentin viitearvon, noudattaminen. Näin ollen Suomen voidaan tällä hetkellä katsoa täyttävän edellytykset poiketa tilapäisesti keskipitkän aikavälin tavoitteesta pyytämänsä 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2017, kunhan se toteuttaa sovitut uudistukset asianmukaisella tavalla, mitä seurataan eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa.

- (11) Lisäinvestointeihin perustuvasta joustopyynnöstä voidaan todeta, että vuoden 2017 vakausohjelmassa annetut tiedot vaikuttavat vahvistavan, että Suomen tilapäinen poikkeama julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteeseen tähtäävältä sopeuttamisuralta vuonna 2017 käytetään tuloksellisesti investointien lisäämiseen. Näistä syistä – ja ottaen huomioon myös edellä mainitut vähimmäisvertailuarvoa koskevat tekijät ja sen, että tuotantokuiluarvion yksityiskohtainen tarkastelu vahvistaa, että Suomessa eletään taloudellisesti huonoja aikoja – Suomen voidaan tällä hetkellä katsoa täyttävän edellytykset poiketa vuonna 2017 tilapäisesti keskipitkän aikavälin tavoitteesta 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen, jotta voidaan ottaa huomioon unionin yhteisrahoittamien hankkeiden kansalliset investointimenot. Komissio tekee jälkiarvioinnin varmistaakseen, mikä on yhteisrahoitettujen investointihankkeiden kansallisten menojen todellinen määrä ja niihin liittyvä sallittu poikkeama.

(12) Neuvosto suositti 12 päivänä heinäkuuta 2016, että Suomi sopeuttaa julkista taloutta kohti julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitetta vähintään 0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2017. Vaikka vähimmäisvertailuarvoa (rakenteellinen alijäämä 1,1 % suhteessa BKT:hen) onkin edelleen noudatettava, komission kevään 2017 talousennuste viittaa siihen, että rakenneuudistus- ja investointilausekkeiden nojalla on mahdollisuus tilapäiseen lisäpoikkeamaan, joka on 0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2017. Tältä pohjalta rakenteellisen rahoitusaseman annettaisiin heikentyä 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2017. Komission kevään 2017 talousennusteen mukaan Suomi noudattaa vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevän osion vaatimuksia. Jos arvioinnissa otetaan huomioon tämänhetkinen päivitetty arvio poikkeuksellisesta pakolaisvirrasta vuoden 2017 talousarvioon aiheutuvan vaikutuksen pienenemisestä, kokonaisarvioinnin päätelmä pysyy samana. Suomen olisi saavutettava keskipitkän aikavälin tavoitteensa vuonna 2018, kun otetaan huomioon (vuodeksi 2016 myönnetty) epätavallisiin tapahtumiin liittyvä poikkeama ja (vuodeksi 2017 myönnetty) poikkeamat, jotka liittyvät rakenneuudistusten toteuttamiseen ja investointeihin.⁶ Komission kevään 2017 talousennusteen mukaan tämä vastaa nettomääräisten julkisten perusmenojen⁷ 1,6 prosentin nimellistä enimmäiskasvuvauhtia, jonka perusteella vuotuinen rakenteellinen sopeutus on 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen. Jos politiikka säilyy muuttumattomana, Suomi noudattaa vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevän osion vaatimuksia vuonna 2018. Jos arvioinnissa otetaan huomioon tämänhetkinen päivitetty arvio poikkeuksellisesta pakolaisvirrasta vuoden 2017 talousarvioon aiheutuvan vaikutuksen pienenemisestä, kokonaisarvioinnin päätelmä pysyy samana. Sen sijaan Suomen ei alustavan näytön perusteella ennusteta noudattavan velan supistamista koskevaa vertailuarvoa vuosina 2017 ja 2018. Kaiken kaikkiaan neuvosto katsoo, että Suomen on oltava valmis toteuttamaan lisätoimenpiteitä, joilla varmistetaan vaatimusten noudattaminen.

⁶ Suomi saa poiketa julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteestaan vuonna 2018, koska tilapäiset poikkeamat ovat voimassa kolmen vuoden ajan.

⁷ Nettomääräisillä julkisilla menoilla tarkoitetaan julkisia kokonaismenoja ilman korkomenoja, ilman unionin ohjelmista aiheutuvia menoja, jotka korvataan täysin unionin varoista saatavilla tuloilla, ja ilman ei-päätösperäisiä muutoksia työttömyysetuusmenoissa. Kansallisesti rahoitettu kiinteän pääoman bruttomuodostus jaetaan neljälle vuodelle. Päätösperäiset tulopuolen toimenpiteet ja lakisääteiset tulojen lisäykset otetaan huomioon. Meno- ja tulopuolen kertaluonteiset toimenpiteet kuittaavat toisensa.

- (13) Ikääntyvän väestön ja työvoiman vähenemisen vuoksi eläke-, terveydenhuolto- ja pitkäaikaishoitomenojen odotetaan kasvavan vuoteen 2030 mennessä 27 prosenttiin, kun ne vuonna 2013 olivat 23 prosenttia suhteessa BKT:hen. Tammikuussa 2017 tuli voimaan eläkeuudistus, jolla alin lakisääteinen eläkeikä nostetaan vuoteen 2027 mennessä 63 vuodesta 65 vuoteen ja kytketään elinajanodotteen muutoksiin. Tällä hetkellä kuntien järjestämien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden menot ovat 10 prosenttia suhteessa BKT:hen. Jos järjestelmää ei uudisteta, näiden menojen nimellisen kasvun ennustetaan tulevina vuosina olevan 4,4 prosenttia vuodessa ja niiden ennustetaan kasvavan myös suhteessa BKT:hen. Uudistusten tärkeimpiin tavoitteisiin kuuluu julkisen talouden kestävyysvajeen pienentäminen pitkällä aikavälillä saamalla kustannukset paremmin kuriin. Tähän päästään integroimalla palveluja, siirtämällä palveluiden järjestäminen suuremmille yksiköille ja digitalisoinnin avulla. Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen ensimmäiset lakiesitykset annettiin eduskunnalle maaliskuussa 2017. Niillä luodaan oikeudelliset puitteet 18 uudelle maakunnalle, joille vastuu sosiaali- ja terveystalouden järjestämisestä siirtyy kunnilta vuodesta 2019 alkaen. Lakiesitykset, jotka koskevat uudistuksen kiistanalaisimpia osia, erityisesti potilaiden vapautta valita palveluntarjoajansa, on annettu parlamentille toukokuun 2017 alussa, ja ne on vielä hyväksyttävä, jotta uudistus voidaan toteuttaa suunnitellusti vuoden 2019 alusta.
- (14) Palkkojen nousu on ollut viime vuosina maltillista. Sopimuspalkkojen nousu oli vuositasolla keskimäärin 0,7 prosenttia vuosina 2014–2016. Koska työvoiman tuottavuuden kasvu on heikkoa, kustannuskilpailukyky on parantunut vain vähitellen. Vuonna 2016 työmarkkinaosapuolet allekirjoittivat kilpailukyky sopimuksen, jolla pyritään parantamaan Suomen kustannuskilpailukykyä asteittain vuonna 2017. Kilpailukyky sopimuksella palkat jäädytetään yli 90 prosentilla työntekijöistä 12 kuukaudeksi ja vuosityöaika pidennetään pysyvästi 24 tunnilla ansiotason muuttumatta. Lisäksi työntekijät maksavat jatkossa pysyvästi suuremman osuuden sosiaalivakuutusmaksuista. Näiden toimenpiteiden odotetaan tukevan viennin ja työllisyyden kasvua tulevina vuosina. Vuoden 2017 jälkipuoliskolla tulossa oleva palkkaneuvottelukierros on ratkaisevan tärkeä näiden odotettujen myönteisten vaikutusten turvaamisessa, sillä ero vastaavien talouksien kustannuskilpailukykyyn nähden ei kokonaan poistunut kilpailukyky sopimuksella.

- (15) Työmarkkinatilanne alkoi asteittain kohentua vuonna 2016, mutta haasteita on edelleenkin. Tehdasteollisuuden työpaikkojen määrä laski 21 prosenttia vuodesta 2008 vuoteen 2015. Joillakin muilla aloilla, kuten rakennus-, kiinteistö- ja terveydenhuoltoalalla, on merkkejä työvoimapulasta. Tämä korostaa tarvetta toteuttaa kohdennettuja aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpiteitä ja jatkaa investoimista aikuiskoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen ammatillisen liikkuvuuden mahdollistamiseksi. Avoimia työpaikkoja suhteessa työllisyyteen oli vuonna 2016 lähes yhtä paljon kuin vuonna 2007, kun taas työttömyysaste oli kaksi prosenttiyksikköä korkeampi. Tämä voi kertoa työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamattomuudesta, tiettyjen avoimien työpaikkojen vähäisestä vetovoimasta tai vähäisistä kannustimista ottaa vastaan työtä. Tarvitaan jatkuvaa työtä työmarkkinoiden ulkopuolella olevien (erityisesti 25–39-vuotiaiden), pitkäaikaistyöttömien ja maahanmuuttajien työmarkkinatulosten parantamiseksi. Maahanmuuttajataustaisten henkilöiden sosiaalisten ja työmarkkinatulosten parantaminen edellyttää myös, että heidän koulutukseensa investoidaan edelleen.
- (16) Monimutkainen etuusjärjestelmä erilaisine tukineen voi johtaa aktivoinnin osalta merkittäviin kannustin- ja matalapalkkaloukkuihin sekä etuuksien palauttamista koskeviin hallinnollisiin ongelmiin. On erittäin tärkeää puuttua tällaisiin loukkuihin. Jotta kannustimia työn vastaanottamiseen voidaan lisätä, työttömille asetettua velvoitetta ottaa työtarjous vastaan ja osallistua aktivointiohjelmiin on tiukennettu. Lisäksi ansiosidonnaisten työttömyysetuuksien kesto on lyhennetty. On otettu käyttöön myönteisiä kannustimia ja esimerkiksi sallittu peruspäivärahan käyttö liikkuvuusavustuksena ja palkkatukena työnhakijoiden aktivointiin. Työn vastaanottamisen lisäkannustimia voitaisiin täydentää poistamalla byrokratiaa, joka estää ottamasta työtä vastaan tai ryhtymästä yrittäjäksi.
- (17) Reaalinen kilpailukyky heikentää vientimenestystä ja saattaa rajoittaa Suomen houkuttelevuutta ulkomaisten sijoittajien kannalta. Rakennemuutos on käynnissä, mutta se on viime aikoina hidastunut. Palvelualojen avaamisessa kilpailulle on edistytty esimerkiksi vähittäiskaupassa ja liikenteessä, ja joillakin muilla kotimaisilla palvelualoilla on tehty esityksiä kilpailun lisäämiseksi. Vaikka Suomi sijoittuu kansainvälisissä vertailuissa kärkijoukkoon, kun tarkastellaan liiketoimintaympäristöä ja houkuttelevuutta sijoituskohteena, Suomeen tehdään kuitenkin unionin keskiarvoa vähemmän sijoituksia talouden kokoon suhteutettuna.

- (18) Komissio on vuoden 2017 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson osana tehnyt kattavan analyysin Suomen talouspolitiikasta ja julkaissut sen vuoden 2017 maaraportissa. Se on arvioinut myös vuoden 2017 vakausohjelman ja vuoden 2017 kansallisen uudistusohjelman sekä jatkotoimenpiteet, joita on toteutettu Suomelle viime vuosina annettujen suositusten noudattamiseksi. Se on ottanut huomioon ohjelmien ja jatkotoimenpiteiden merkityksen Suomen finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyden kannalta mutta myös sen, ovatko ne unionin sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen vahvistaa antamalla unionin tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin.
- (19) Neuvosto on tutkinut vuoden 2017 vakausohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto⁸ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1,

SUOSITTAA, että Suomi toteuttaa vuosina 2017 ja 2018 toimia, joilla se

1. harjoittaa finanssipolitiikkaansa vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevän osion vaatimusten mukaisesti, mikä tarkoittaa julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamista vuonna 2018, kun otetaan huomioon sallitut poikkeuksellisiin tapahtumiin liittyvät poikkeamat, rakenneuudistusten toteuttaminen ja investoinnit, joiden perusteella on myönnetty tilapäinen poikkeama; varmistaa, että hallintouudistus sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannustehokkuuden parantamiseksi hyväksytään ja toteutetaan oikea-aikaisesti;
2. edistää edelleen palkkojen kytkemistä tuottavuuden kehitykseen, täysin työmarkkinaosapuolten roolia kunnioittaen; toteuttaa kohdennettuja aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpiteitä puuttuakseen työllisyys- ja sosiaalipoliittisiin haasteisiin, tarjoaa kannustimia työn vastaanottamiseen ja edistää yrittäjyyttä;

⁸ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

3. jatkaa sääntelykehysten parantamista ja vähentää hallinnollista taakkaa lisätäkseen kilpailua palvelualoilla ja edistääkseen investointeja.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja
